

הכנת סלט פירות בשבת – ענייני ט"ו בשבט

1. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכא

סעיף יט

הגה: . . . ל. לה) אסור * (פג) לקלוף (פד) שומים ובצלים כשקולף להניח, אבל לאכול * לאלתר, שרי (ועיין לעיל סימן שי"ט) (סמ"ג והגה"מ פרק כ"ב וב"י בשם סמ"ק ותה"ד ורבינו ירוחם).

2. ביאור הלכה סימן שכא סעיף יט ד"ה * לקלוף וכו'

* לקלוף וכו' - . . . ולכאורה יש לדקדק דכיון דקולף בכלל בורר הוא ליתסר אפילו לאכול לאלתר דהא מי שקולף תפוחים ושומים ובצלים נוטל הפסולת ומניח האוכל וכבר נתבאר לעיל בסימן שי"ט דפסולת מתוך אוכל אפילו לאלתר חייב ונראה דכיון דא"א בענין אחר ודרך אכילתו בכך לא מקרי פסולת מתוך אוכל שאינו אלא לאכול התוך וכל שהוא לאלתר שרי אבל להניח אסור דלא עדיף מאוכל מתוך פסולת [מאמר מרדכי] . . .

3. משנה ברורה סימן שכא

(פד) שומים ובצלים - וה"ה [צו] תפוחים ואגוזים ושקדים וכיוצא בזה ואם פותח פלוימי"ן וזורק הגרעינים הקשים להניח לאחר זמן בורר ובתפוחים כה"ג י"ל ג"כ דאסור אבל מיד לפה [צה] שרי ליתן ואפשר אף לאותה סעודה [צט] שרי [פמ"ג]:

4. שער הציון סימן שכא

(צ) מגן אברהם. והפרי מגדים כתב, צריך עיון, דקליפות התפוחים רוב העולם אוכלים אותו כך בלא דוחק, ואם כן אף להניח יש לומר דשרי, אך בקלפי ריבי"ן ומערה"ן יש לומר כך:

5. תלמוד בבלי מסכת שבת דף עד עמוד ב

והטוחן. אמר רב פפא: האי מאן דפרים סילקא - חייב משום טוחן.

6. רא"ש מסכת שבת פרק ז סימן ה

ה טוחן אמר רב פפא האי מאן דפרים סילקא* בשבת חייב משום טוחן. (ח) פר"ח ז"ל עצי דקלים שעומדים (תיכי תיכי) +שיבי שיבי+ כעין נימין שכשמפרק הנימין הללו יוצא מביניהן כמו קמח דק לפיכך המנפצו חייב משום טוחן ופי' הגון הוא (ט) דומיא דסלית סילתי ומה שפרש"י דפרים סילקא שמחתך ירקות דק דק פירוש תמוה הוא דבר שהוא אוכל ומחתך אותו דק דק (י) אין שייך ביה טחינה:

7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכא

סעיף יב

* (לח) (ז) יב' המחתך הירק דק דק, חייב משום טוחן. הגה: (ז) וה"ה יד דאסור לחתוך גרוגרות וחרובים * (לט) לפני זקנים (ב"י בשם תוספתא). יא' ודוקא פירות וכדומה לזה, אסור. אבל מותר * (מ) לפרר לחם לפני התרנגולים, (מא) דהואיל וכבר נטחן אין לחוש, דאין טוחן אחר טוחן (הגהות מיימוני פרק כ"א ור"ן פרק כלל גדול וסמ"ג). (מב) וכל זה לא מיירי אלא בחותך ומניח, (יח) אבל טו >אם (מג) לאכלו מיד, (מד) הכל (מה) שרי * מידי דהוי אבורר לאכול מיד, דשרי (תשובת הרשב"א והר"ן פרק כלל גדול), כדלעיל סי' שי"ט.

8. משנה ברורה סימן שכא

(מה) שרי - ויש [מז] מפקפקין על היתר זה וגם בב"י כתב שאף מי שמכוין לאכול מיד ג"כ יזהר לחתוך לחתיכות גדולות קצת ומטעם זה כתבו [מח] כמה אחרונים ג"כ דנכון להתנהג כמו שכתב הב"י [מט] . . .

